

Woudaap in de Velserbroek

15 t/m 19 mei 2023

Het is maandag 15 mei 2023 half acht in de ochtend. Ik ben net opgestaan. Normaal zit ik rond dit tijdstip al op kantoor, maar vandaag heb ik een afspraak buiten de deur. Daarom vertrek ik wat later van huis...

■ *Jocelyn Wielink*

Mijn vrouw had slecht geslapen omdat ze de hele nacht buiten een vreemd geluid hoorde, een onbekend geluid dat wij nooit eerder hadden gehoord. Een soort geflaf, maar dan heel ver weg. We konden het niet thuis brengen en wij doen het uiteindelijk af als een hond die de hele nacht zijn taak als waakhond iets te serieus heeft genomen.

Ik ben mij aan het klaarmaken voor vertrek en kijk, zoals ik dat regelmatig doe, vanuit onze slaapkamer even uit

het raam over het rietveld om van het uitzicht te genieten en te zien of ik nog een glimp kan opvangen van een Blauwborst, een Kleine Karekiet, een Rietgorsje, een Koekoek of een jagende Bruine Kiekendief, die allen in het voorjaar vaak voor de deur in het rietveld aanwezig zijn en zo de start van de dag voor mij compleet maken!

En compleet wordt deze start van de dag inderdaad! Ik zie een soort zwarte vlek in het riet, voor mij iets dat ik niet

WOUDAAP in Velserbroek, 15 mei 2023. Foto: Jason Boelens

direct kan thuisbrengen. Ik pak gauw m'n verrekijker om te zien wat het is. Vol verbijstering staar ik door de lenzen van m'n verrekijker. 'Zie ik dit nou goed?' Ik kijk nog een keer door de verrekijker en kom tot de conclusie dat het inderdaad juist is. Ik ren naar beneden, pak m'n vogelgids erbij en doe de laatste check. Ja, ook de gids bevestigt wat ik zojuist heb gezien. Enthousiast en vol ongeloof roep ik naar mijn vrouw: 'Er zit gewoon een zeldzame vogel bij ons voor de deur! Het is het kleinste reigertje van ons land, een Woudaapje!' Ik heb deze vogel nooit eerder gezien, ook niet in het buitenland. Wat een mooie vogel, het is notabene nog een adult mannetje ook. Wat wil je als vogelliefhebber nog meer!?

Ik hol weer naar boven om m'n fotocamera te pakken, maar helaas de vogel is alweer het riet ingekropen. In mijn enthousiasme zet ik het direct op Waarneming.nl. Al snel (binnen een uur) zie ik iemand komen die druk met de verrekijker rondkijkt op de door mij aangegeven locatie. Het is Pim de Nobel, die er op af is gestuurd om te kijken of er echt een Woudaap in Velsbroek zit. Uiteraard een waarneming die even gecheckt moet worden.

Ik maak een praatje met Pim en we kijken samen nog even rond of hij te zien is, maar helaas. Het Woudaapje zien we niet meer. Ik moet voor mijn werk op pad, dus kan niet langer blijven om te helpen zoeken. Later die ochtend kom ik nog wel weer even terug om te kijken of ik nog wat zie. Pim is ook nog op locatie aanwezig, maar heeft hem helaas de hele ochtend niet meer gezien. Hij geeft aan dat hij die avond weer terugkomt om te kijken of hij 's avonds is te zien. 'Woudaapjes komen vaak in de avondschemer tevoorschijn', laat ik mij door hem vertellen. Ik ben benieuwd!

Geduld wordt beloond

Tot de avond wordt de vogel niet meer gezien. Het wordt langzaamaan donker en de spanning stijgt, komt hij wel of niet tevoorschijn? Er is inmiddels een klein groepje vogelaars gekomen die er schijnbaar via via van hebben gehoord (op Waarneming.nl staat hij op 'verborgen'). We zijn allemaal gespitst op het bijzondere geluid van de Woudaap.

En dan gebeurt het! Heel zacht horen we het zelfde 'geblaf' waar mijn vrouw afgelopen nacht van wakker werd. We zitten vol enthousiasme, maar uiteraard proberen we het Woudaapje niet te verstoren. Een vogelaar kent dat gevoel. We willen de vogel natuurlijk ook nog heel graag zien. Het geluid wordt beetje bij beetje duidelijker.

En dan komt de kroon op de dag, ik denk zo tegen 22:00 uur! Mijn neef, Jason Boelens, ziet de vogel ineens omhoog kruipen. Hij zit enkele momenten boven in het riet, heel duidelijk en goed te zien voor alle aanwezige enthousiastelingen. Wederom verbazen we ons over de schoonheid van deze vogel. Plots neemt hij een korte vlucht en duikt 50 meter verder weer in het riet, helaas niet meer voor ons te zien. We wachten een uurtje, maar hij komt niet meer tevoorschijn. Het mag de pret niet drukken, wat een geslaagde dag!

De vogelaars vertellen me dat het wel eens een broedgeval zou kunnen worden. Hij is op het juiste moment in het juiste biotoop en is ongetwijfeld op zoek naar een leuk vrouwtje.

Uiteindelijk hebben we een kleine week van hem mogen genieten waarin hij vooral 's avonds laat tevoorschijn kwam. En, of hij een vrouwtje heeft gevonden? Ja, dat is een hele goede vraag. Hoogstwaarschijnlijk niet hier. Maar we hopen dat hij volgend jaar weer bij ons in Velsbroek terugkeert. Hij is van harte welkom.

En dan tot slot die naam, Woudaap, een vogel met een schuilnaam. Hoe treffend! Hij klimt de hele dag door het riet, als een aapje in het woud. Maar houdt zich wel het liefst de hele dag schuil. De naam doet suggereren dat dit leuke beestje in het verkeerde lichaam is geboren! Had hij misschien wel liever een aapje willen zijn? Ik denk het niet. Hij moest eens weten dat hij als 'aapje' menig vogelaarshart sneller laat kloppen.

Naschrift redactie

De Woudaap (*Ixobrychus minutus*) is een zeldzame verschijning in onze regio. 'Vrije Vogels' (2015): onregelmatige gast en voormalige broedvogel. Broedde in ieder geval t/m 1931 in een

rietmoeras aan de buitenkant van Haarlem, waarschijnlijk aan de Liede. Mogelijke territoria waren er in 1972, 2000 en van 2002 t/m 2004 in het infiltratiegebied van de AWD (op basis van roepende vogels en vangsten van adulte en onvolwassen exemplaren). Van 15 - 29 augustus 2004 was een onvolwassen exemplaar aanwezig bij de Bokke-doorns (Overveen).

In 2017 werd een overvliegend exemplaar in de nacht opgenomen in Santpoort-Zuid en ook in 2020 werd er onregelmatig een roepende vogel gehoord in de AWD. Tenslotte zag een vogelaar in 2021 een man Woudaap opvliegen en weer invallen bij het Renbaanveld (AWD).

De Fitis digitaal ontvangen

Vanaf nu is het mogelijk om de Fitis digitaal te ontvangen in plaats van op papier. De oproep in de vorige Fitis en in de nieuwsbrief van juni leverde 40 reacties op waardoor we dit keer 650 exemplaren konden laten drukken in plaats van de gebruikelijk 700. Dit is een klein verschil, maar het scheelt toch 6 kg papier en 40 enveloppen.

Dat het daarnaast wat kosten bespaart is mooi meegenomen, al is dat niet de belangrijkste reden om deze mogelijkheid aan te bieden. Steeds meer mensen, dus ook onze leden, zijn bezorgd over milieu en klimaat en maken daardoor bewuste keuzes om te 'ontspullen' of te 'consuminderen'. De overgang van de papieren naar de digitale Fitis kan je daarbij weer een handje helpen. Wie zich zorgen maakt dat we de papieren Fitis langzaam laten verdwijnen, kunnen we geruststellen: dat gaat zeker niet gebeuren!

Blader je graag terug in oude Fitisen en wil je die mogelijkheid niet kwijt, dan is het goed om te weten dat dat digitaal ook mogelijk is. Op de website <https://natuurtijdschriften.nl> staan alle jaargangen van de Fitis gearchieveerd, alleen de vier recentste nummers staan er nog niet op. Op deze website kun je elk artikel eenvoudig opzoeken.

Wil je vanaf nu overstappen op de digitale Fitis, geef dit dan door aan fitis@vwgzkl.nl. Twijfel je? Kijk dan even op onze website <https://www.vwgzkl.nl/publicaties/de-fitis-digitaal/> waar een voorbeeld staat van de PDF die je dan ontvangt.

Vanaf nu staat op het voorblad van iedere Fitis vermeld hoe je je keuze voor de digitale Fitis door kunt geven.